

Сценарій агітвиступу членів ГО „Шулявка”

Мільйони і мільйони років Природа – мрійниця і чарівниця – відшліфовувала і вдосконалювала свої витвори. Усе було в її царстві доцільно, справедливо, і напрочуд гарно.

Коли ж, і головне – чому, Матінка-Природа збочила на манівці? Чому найвищий шабель у розвитку життя на Землі виявився, ймовірно, останнім?

Питання, питання...

А тим часом (якщо маємо час) вдаримо у дзвони на спомин про занапашчене довкілля: зниклі і зникаючі живі істоти, захаращені ліси, забруднені води...

Вдаримо на сполох: зберегти б усе, що досі вижило.

Скільки химерних проєктів Природи згинуло безслідно. Але ще як багато таких, що ними могла б скористатись людина. Якби навчилася поважати й цінувати „навколишнє середовище” ... і саму себе в центрі.

У морі слів, комп'ютерів і тем
(Чудна якась термінологія)
Є, слово зіткане з старих проблем,
А назва нова – екологія.

Ми час марнуєм в балачках,
А біля хати вже ставок зачах,
Міліє повноводна річка,
Блакить згасає у її очах.

І у джерельного потічка,
У Червоній книзі в самоті
Квіти наче спогади сумні.
Сон-трава й підсніжники прості...
Про них не байдуже мені.

Щоб повітря чистішим було,
Щоб старе джерело ожило,
Щоб не дихали лихом заводи,
Шануймо закони природи!

С. Клименко

Любов до природи, бережливе ставлення до неї тісно пов'язуються з поняттям „батьківщина”. Шанувати природу неможливо без глибоких знань про навколишній світ. Калина під вікном рідної оселі, тополя на околиці села, лелече гніздо на клуні, джерельце в затишному ярку, боброва хатка в тихоплинній заплаві, терпкий запах лісової конвалії – усе це пам'ять нашого дитинства, наш духовний світ, з яким ми маємо вирушати в життя.

У полі, де вітер із простором грає,
Дитинства мого джерело протікає,
Могутнє, іскристе, біжить крізь віки
І враз потрапляє у русло ріки.

Яка повновода і сильна вона!
Прозора – аж зір мій сягає до дна.
Між хвиль річкових веселиться, тече
Дитинства мого чарівне джерельце.

Н. Забіла

Знати, а тим паче берегти ці нетлінні критерії – наш святий і непорушний обов'язок. Людина, котра не засвоїла таких духовних цінностей, не перейнялася любов'ю до природи, рано чи пізно стане брутальним споживачем.

Наша планета називається зеленою, але правильно було б її назвати голубою, тому що більша частина земної поверхні – це океани і моря, озера і ставки, річки і водосховища, струмки та підземні води, льодовики.

Вода – основний компонент життя. Вона необхідна для життєдіяльності всього живого. Безцінним даром Природи – прісною водою в земних глибинах – починається і закінчується життя людини.

Вода – кровноносна система біосфери, унікальний продукт, подарований нам природою.

"Цілюще срібло,...
...блакить глибока,
...вода жива,
Землі моєї дивні соки".

Федір Спектор

Вода! Ти не маєш ні смаку, ні кольору, ні запаху, тебе неможливо описати, тобою насолоджуєшся, не розуміючи, що ти таке. Не можна сказати, що ти потрібна для життя: ти – саме життя. Ти наповнюєш нас радістю, яку не пояснити нашими почуттями, з тобою повертаються до нас сили, з якими ми вже розпрощалися.

А.Екзюпері

Вся природа у ваших руках.
Ці налиті рососою світанки,
Ніжний спів солов'я у гаю,
Нас чарують від ранку до ранку,
Бо ми любимо природу свою.
Річка знов зачарує красою,
Прохолода охопить тебе,
Зачарує берізка косою,
Небо в річку впаде голубе.

Річка завжди приваблює нас своєю прохолодою, затишком прибережних верболозів та ліричною красою краєвидів заплави. Раніше чимало таких річок можна було побачити на Київщині. Нині все частіше і частіше трапляються непривабливі для ока, засмічені річки з брудною водою і захаращеними всяким сміттям берегами. Вони більше нагадують стічні рівчаки, ніж річки з наших мрій.

Тече річка-невеличка, та нікому не секрет,
Що знаходять в ній банки, склянки і сміття,
Ще й дроти колючі.
І того не хочуть люди знати,
Що про річку треба дбати.
А вода ж була колись... Люди, звідки ви взялись?
Бідну річку спасайте! До Природи повертайте!

Річка є складною багатокомпонентною системою, повноцінне функціонування якої визначається багатьма чинниками. Навіть незначна зміна дій будь-якої з них викликає відповідні зміни у річкових екосистемах.

Одним з найпотужніших чинників є людська діяльність.

Вплив людини на довкілля з кожним роком все посилюється. Антропогенних перетворень вже стільки, що річки неспроможні протистояти їм самотужки. Є чимало і таких змін, які саму річку перетворюють, наприклад, на канал, а заплаву на ріллю, ділянку

житлової чи промислової забудови, або просто пустир. Від таких змін річки починають хворіти.

Причиною сьогоденного водного дефіциту є забруднення води. Побутові і промислові стоки перетворюють прозорі, багаті рибою річки на каламутні канали, наповнені отрутою і збудниками хвороб.

Все починається завжди з малого. Як писав Микола Сингаївський: "З малого струмка витікає ріка". Скільки багато малих річок є в природі! Вони поповнюють і створюють великі річки – красуні.

Є малі річки і у Києві. Це Либідь, Хрещатик, Клов, Нивка, Почайна, Сирець та інші. Де вони зараз? Сумне запитання. Це вже історія, а не сучасна географія.

Ще назва є, а річки вже немає,
Усохли верби, вижовкли рови,
І дика качка тоскно обминає
Рудиментарні залишки багви.
Куди ти ділась, річенько? Воскресни!
У берегів потріскались уста.
Барвистих лук не знають твої весни,
І світить спека ребрами моста.

Л.Костенко

Зникають малі річки. Перетворюються на додаток до міської каналізації. Деякі з них взято в труби, береги інших закуті в бетон. Та й те, що тече по тих трубах і бетонних ложах, водою називати не можна.

Мені відкрилась істина печальна:
Життя – зникає, як ріка Почайна.
Через віки, а то й через роки,
Ріка вже стає спогадом ріки,
І тільки верби знатимуть старі:
Киян хрестили в ній, а не в Дніпрі."

Ліна Костенко

Така доля не обминула і малу річку Сирець. Починається вона поблизу станції метро "Святошин" і впадає в Дніпро. Довжина – 9 км. Ліва притока річки – р. Курячий брід протікає в лісопарковій зоні „Дубки”.

Пожалейте пропавший ручей!
Он иссох, как душа иссыхает.
Не о нем ли средь душных ночей
Эта ива сухая вздыхает?
Здесь когда-то блестела вода.
Убегала безвольно, беспечно,
В жаркий полдень поила стада
И не знала, что жить ей не вечно,
И не знала, что где-то вдали
Неприметно иссякли истоки,
А дожди этим летом не шли,
Только зной распалился жестокий.
Не пробиться далекой струе
Из заваленных наглухо скважин...
Только ива грустит о ручье,
Только мох на камнях еще влажен.

Можливості водних джерел не безмежні і можуть опинитися на грані вичерпання. Часто ми забуваємо, що природа не прощає знущань над нею, що ми самі є частка цієї природи. Вкрай тривожна ситуація склалася сьогодні.

Течуть джерела в майбуття,
А в них вода – саме життя!
Бо без води не можна жити,
І нею треба дорожити.

Як швидко минають дні,
Коли в людини є хліб і вода,
І як повільно течуть вони,
Коли нема ні ковтка води...

С.Скляренко

Кажуть, ріка жива і щедра, поки в душі людській струмує джерело турботи про неї. І лише доброзичливе, розумне і свідоме спілкування людини з природою принесе радість і здоров'я нам і нашим нащадкам. Тож будемо робити все, щоб зберегти Природу, її найцінніший витвір – Людину і безцінний дар – Воду.

...І гуси знов гелгочуть на озерах,
І пахнуть медом плавні навесні.

Б. Мозолевський

Подумай про час – про все, що було, подумай про день сьогоднішній і віки, що прийдуть за ним.

Уолт Уїтмен

Природа – це такий же унікаум, як картина Рафаеля. Знищити її легко, відновити неможливо.

І.П.Бородін

Щастя – це бути з природою, бачити її, розмовляти з нею.

Лев Толстой

Ми зв'язані з усім живим у природі.

А.Швейцер

Лише зрозумівши природу, людина зрозуміє саму себе.

Р.Едберг

Ціннісне ставлення до природи необхідна умова виходу людства з екологічної кризи.

Віримо, що за вашої підтримки, шановні друзі, дорогі співвітчизники, і у тісній співпраці з вами ми здолаємо усі перешкоди і допоможемо природі відновити себе, чистоту повітря, родючість землі, блакить джерел та річок.